

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

รายงานการสอบบัญชีและงบการเงิน เป็นผลงานของงานตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี ในการตรวจสอบเพื่อแสดงความเห็นต่องบการเงินที่ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบว่าได้จัดทำในส่วนที่เป็นสาระสำคัญตามแม่บทการบัญชีและมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไปหรือไม่เพียงใด เพื่อนำเสนอต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง ให้สามารถใช้ประโยชน์จากงบการเงินภายใต้ข้อมูลเดียวกัน สิ่งสำคัญของงานวิชาชีพสอบบัญชี คือความเชื่อถือได้ และการยอมรับจากผู้มีส่วนร่วม ดังนั้นคุณภาพงานสอบบัญชีตามมาตรฐานวิชาชีพ ถือเป็นหัวใจสำคัญที่ต้องจัดทำและถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด การควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี เป็นการควบคุมให้ผลงานคือรายงานการตรวจสอบบัญชีและการตรวจสอบงบการเงินของผู้สอบบัญชี เป็นไปอย่างถูกต้อง โปร่งใส และมีประสิทธิภาพ ภายใต้มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 ว่าด้วยการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์มีภารกิจหลักในการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร (แผนปฏิบัติการ 4 ปี กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ พ.ศ. 2548 -2551) และแปลงยุทธศาสตร์ดังกล่าวมาเป็นแผนงาน/โครงการ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ให้ชุมชนและสถาบันเกษตรกรสามารถขยายตัวอย่างยั่งยืนและมีคุณภาพ รวมทั้งเกษตรกรมีการพัฒนาศักยภาพทางบัญชี แผนงาน/โครงการหนึ่งนั้น ได้แก่ การควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีตามมาตรฐานการปฏิบัติงานทางวิชาชีพ มุ่งเน้นการควบคุมให้ผู้สอบบัญชีสหกรณ์ปฏิบัติงานสอบบัญชีอย่างมืออาชีพ และเพื่อควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีให้เป็นไปตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป รวมทั้งพัฒนางานสอบบัญชีให้เข้าสู่มาตรฐานการปฏิบัติงานทางวิชาชีพ โดยกำหนดหลักปฏิบัติสำหรับการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี เพื่อใช้เป็นมาตรฐานการปฏิบัติงานสอบบัญชีของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ภายใต้หลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 เรื่อง การควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี และมีการพัฒนามาตรฐานการสอบบัญชีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับการปฏิบัติงานยิ่งขึ้นมาตั้งแต่ปี 2548 จนถึงปัจจุบัน แต่การตรวจสอบที่มีอยู่ก็ยังไม่อาจตอบสนองความต้องการของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรได้ครบถ้วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสภาวะที่ผู้สอบบัญชีสหกรณ์มีแนวโน้มที่จะลดลงในขณะที่จำนวน

สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรจดทะเบียนเพิ่มขึ้น ส่งผลกระทบกับการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีอย่างต่อเนื่อง(กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, 2547)

จากปัญหาและผลกระทบดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาแนวทางการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีสหกรณ์ ในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 7 ว่าได้มีการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีสหกรณ์ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดมาน้อยเพียงใด ผู้สอบบัญชีสหกรณ์มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับหลักปฏิบัติในการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีตามมาตรฐานการสอบบัญชีรหัส 220 หรือไม่เพียงใด ตลอดจนมีปัญหาในการปฏิบัติการควบคุมคุณภาพงานดังกล่าวหรือไม่ ทั้งนี้เพื่อจะได้นำไปปรับปรุงพัฒนาแนวทางการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีสหกรณ์ในพื้นที่ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาแนวทางการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีสหกรณ์ในพื้นที่สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 7

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบแนวทางการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี ของผู้สอบบัญชีสหกรณ์ในพื้นที่สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 7
2. ทำให้ทราบปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีสหกรณ์ สามารถนำข้อมูลที่ได้ไปพัฒนาและปรับปรุงแนวทางการควบคุมงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีสหกรณ์ให้ได้ประสิทธิภาพและประสิทธิผล

นิยามศัพท์

คุณภาพงานสอบบัญชี หมายถึง นโยบายและวิธีปฏิบัติงานของสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์และผู้สอบบัญชีสหกรณ์เกี่ยวกับงานสอบบัญชีโดยทั่วไป และในแต่ละงานสอบบัญชี

แนวทางการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี หมายถึง แนวทางการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีสหกรณ์ ของสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์และผู้สอบบัญชีสหกรณ์ในพื้นที่สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 7 ตามหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติการควบคุมคุณภาพตามมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 เรื่อง การควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี และคู่มือการปฏิบัติงานสอบบัญชีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร

ผู้สอบบัญชีสหกรณ์ หมายถึง ข้าราชการของสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ในพื้นที่ที่ได้รับแต่งตั้งจากนายทะเบียนสหกรณ์ให้เป็นผู้สอบบัญชีสหกรณ์ มีหน้าที่ในการตรวจสอบบัญชีและแสดงความเห็นต่องบการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรในปี 2550 จำนวน 62 คน

มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 หมายถึง มาตรฐานการสอบบัญชีเรื่อง การควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี ที่สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทยจัดทำขึ้นสำหรับเป็นนโยบายและวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีที่นำมาใช้ทั้งในสำนักงานสอบบัญชีและในแต่ละงานสอบบัญชี

สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ในพื้นที่ หมายถึง สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ เชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง ลำพูน พะเยา และแม่ฮ่องสอน